Yeni Fetvalar (aralik Ayı) - 11 /Dec/ 2019

Aracı Yoluyla İşe Alınmak

Soru 1: Torpil ve aracı yoluyla işe alınan kimsenin aldığı maaş haram mıdır?

Cevap: Eğer alındığı iş için gerekli kabiliyet ve uzmanlığa sahipse ve işe alınma kanun ve kurallarına uyulmuşsa ve yasalara uygun ve verilen görevi yerine getirme gücüne göre ona maaş veriliyorsa, alınan maaş haram değildir.

Bağışlanan Yumurtacıkları Kullanma

Soru 2: Evlendikten sonra, yumurtacık üretemediğinden (döllenmek için gerekli olan yumurtacıktan yoksun olmasından) dolayı çocuk sahibi olma sorunu olan kadının, kocasının spermiyle rahmin dışında başka bir kadının yumurtacığıyla döllenmesinin ve daha sonra döllenmiş spermin erkeğin eşinin rahmine aktarılması caiz midir? Bu yolla dünyaya gelen bebek, kimin çocuğu sayılmaktadır?

Cevap: Eğer haram bakış ve dokunma gibi haram öncüllerden kaçınılırsa, haddi zatında bir sakıncası yoktur. Bu yöntemle dünyaya gelen bebek sperm ve yumurtacığın sahibine aittir ve bu bebeği, rahim sahibine ilhak etmek zordur. Dolayısıyla soyla (neseple) ilgili şer'î hükümlerde ihtiyatın gözetilmesi gerekir. Ancak rahim sahibinin, bebek doğduktan sonra (şartlarına riayet ederek) bebeğe süt vermesi durumunda, bebek ve kadının kocası ve kadının yakınları arasında süt kardeşliği hükümleri uygulanır.

Humus Yılbaşından Birkaç Gün Sonra Harcanan Mal

Soru 3: Her yılın kazancından, sadece humus yılı başına kadar mı yararlanmak caizdir? Yoksa mükellef yaşam ihtiyaçlarını temin etmek için, (humusu ödemeden önce) humus yılbaşından birkaç gün geçtikten sonra da yıllık kazançtan istifade edilebilir mi?

Cevap: Yıllık gelirden humus yılbaşından iki ya da üç gün geçtikten sonra da yararlanmanın sakıncası yoktur.

Altın Kiralama

Soru 4: Bir kilo altın ya da bir külçe altın veyahut bir sikke altın kiraya verilerek onun karşılığında aylık örneğin iki milyon alınıp yıl sonunda veya anlaşmanın sonunda da verilen altın geri alınabilir mi?

Cevap: Altını, anlaşma süresince altının aynı (yani kendisi / aslı) baki kalacaksa kiraya vermek caizdir (yani muamele edilmezse) ve onun menfaatinden (düğün ve benzeri yerlerde kullanmak gibi) yararlanılmalıdır, aksi takdirde kiralama sahih değildir.

Tekbiretu'l İhram Esnasında Elleri Yukarı Kaldırmak

Soru 5: Namazın Tekbiretu'l İhramı esnasında elleri yüz hizasına kadar kaldırmalı mıyız?

Cevap: Namaz kılan kimsenin Tekbiretu'l İhram esnasında ellerini yüz ya da kulak hizasına kadar kaldırması müstehaptır. Şöyle ki; tekbirin başlamasıyla eller (parmaklar bitişik ve el içleri kıbleye doğru olacak şekilde) yukarı kaldırılmalı ve tekbirinin bitmesiyle de eller kulak ve yüz hizasına ulaşmış olmalıdır.

Mekke ve Medine'de Tahyir Sınırları

Soru 6: Yolcu için namazı tam veya seferi kılma konusundaki muhayyerlik sadece Mescidu'l Haram ve Mescidu'n Nebi'de (s.a.a) mi geçerlidir, yoksa Mekke ve Medine'nin tamamında da mı geçerlidir? Günümüzde Mekke ve Medine şehirlerinin genişlediği göz önünde bulundurulduğunda, şehrin yeni bölgeleri konusunda hüküm nasıldır?

Cevap: Tahyir hükmü (yani namazı tam veya seferi kılmadaki muhayyerlik) bütün Mekke ve Medine için geçerlidir ve sadece Mescidu'l Haram ve Mescidu'n Nebi'ye (s.a.a) özgü değildir. Ancak müstehap ihtiyat gereği iki mescitle yetinilmelidir ve Mekke ve Medine şehirlerinden maksat ise eskisi değil, günümüzdeki Mekke ve Medine'dir.

Küfe Mescidinde Tahyir Hükmü

Soru 7: Yolcu için Küfe mescidinde tahyir (namazı tam veya seferi kılmadaki muhayyerlik) hükmü sadece Küfe mescidine mi özgüdür?

Cevap: Yolcu için Küfe mescidinde tahyir (namazı tam veya seferi kılmadaki muhayyerlik) hükmü sadece Küfe mescidine özgüdür ve Küfe şehri hakkında farz ihtiyat gereği tahyir hükmü geçerli değildir.

Tahyir Mekanlarında Oruç

Soru 8: Küfe mescidi, Mescidu'l Haram ve Mescidu'n Nebi (s.a.a) gibi mekanlarda namazı tam veya seferi kılma konusunda muhayyer olan yolcu, oruç tutma ve tutmama konusunda da muhayyer midir?

Cevap: Dört mekânda (Mescidu'l Haram, Mescidu'n Nebi (s.a.a), Kufe mescidi ve İmam Hüseyin'in (a.s) türbesinde) muhayyerlik hükmü sadece namaza özgüdür ve yolcu bu mekanlarda mübarek Ramazan ayının oruçlarını tutamaz.

Öğle Namazını Seferi ve İkindi Namazını Tam Kılmak

Soru 9: Muhayyerlik söz konusu olan dört mekânda (Mescidu'l Haram, Mescidu'n Nebi (s.a.a), Kufe mescidi ve İmam Hüseyin'in (a.s) türbesinde) öğle namazını seferi ve ikindi namazını ise tam kılabilir miyiz?

Cevap: Sakıncası yoktur.

Namaz Esnasında Niyeti Seferiden Tama Çevirmek

Soru 10: Muhayyerlik söz konusu olan mekanlarda, eğer yolcu başta seferi kılmaya kasteder, ancak namazın devamında niyeti tamama çevirirse, hükmü nedir?

Cevap: Muhayyerlik söz konusu olan yerlerde yolcu başta seferi kılmaya niyet eder ve daha sonra niyetini tam kılmaya çevirirse, sakıncası yoktur ve namaz sahihtir.

Tahyir Mekanlarında, Namaz Esnasında Seferi veya Tam Kılma Niyeti

Soru 11: Muhayyerlik söz konusu olan mekanlarda yolcu namaz esnasında seferi ve tam kılma niyeti edebilir mi?

Cevap: Muhayyerlik söz konusu olan mekanlarda eğer yolcu seferi ve tam kılma niyeti etmeksizin namaza başlar ve devamında üçüncü rekâta kalkmadan önce seferi niyeti eder ve namazı iki rekât kılarsa ya da ikinci rekâtın selamından önce dört rekât kılmaya niyet ederse, sakıncası yoktur.